ALDERDIAK

Eginak nai dauz erriak ez itz utsak

Beinola Josu'k bere ikaskleai gertakizun au edestu eutsen. Gizon maltzur aŕo bat zan. Saindutzat eta ogengabekotzat berebaitan. Eleizaratzean, an doa ipurteŕe xixtrina tokirik agirienera. Ta aldare-ondoratuz, bulaŕa ukabilka uŕatuz, Goikoari onelan dagitso aŕena: "Eskeŕak, Jauna, ain ona ta gogo-garbia egin nozulako; eta ez or alboan dagon zerga-biltzaile ziztril ori baizen gaiztoa." Etxakon Jaungoikoari atsegaŕi gixatxas onen otoia. Aŕokeri utsa; maltzurkeri ustela bai zan. Eskuak bular-gainean egiotsen otsa, bere aŕoa adirazteko baino etzan.

An leiza-baztertxoan, ordea, zut abeen itzalpean izkutuka apal-apal ari zan aŕzerga-biltzaile gizagaixoa. Bere burua ezereztzat joaz, argitara urtetzen ere etzan ausartzen erdi-toŕelka. Baino oni biotzondotik zerion otoia Jaungoikoari ez tegaŕi ta atsegaŕi yakon. Berarizko apaltasuna; biotzondoko otoia. Eleizan beti egin bear litzaken aŕena. ¿Nok ezagutu Josu'k adinean giza-biotza?

Gizartean maiz oar dagikegun gertakizuna da edesturikoa. Giza-jatoŕizkoa, agian, norberak bere buruaz oberenentzat jotzea. Begi-oker zear-begiratu dunen batetzaz mintzatzean, eguzkiaren argiak dirdaitzen dituzala gure begiak uste. Alboko txalkoŕak bizkar-gainean daruan korkox-txondoŕari begira baŕegitean, [illegible] lerdena ta zaplaina yaku iduri geurea. Gure adimen-argiaren parerik bai al-da inun? ¿Nor gure baizen egoki? Izaeratik yatorko gizonari aŕokeri au.

Uskurtza da aŕokeri oek lotsatzeko esia. Norbaitzuk, ordea. Eleizearen eta Jaungoikoaren izena besteek agintzatzeko ta ostikokatzeko darabilenean, uskurtzari aizto-ada galgaŕia damotsoe. ¿Gai ontan norberak bere burua ogengabekotzat joaz, besteen eskubideak zartakaz ta zizkaka erabiltzea, burugabeko lana da. Eta ori, oŕaatik, noizpenka ta bakanki gertatzen dana. Goŕotatzekoa olakoen jarduna. Maiz Eleizaren ondabide.

Alderdi guztiak ere euren jarduna leenenkotzat eta oberenentzat joten dabe. Egitarauen agertzen dauskuezan eskariak dira alderdien ikuŕak. Eŕiaren zoriona jaditxi nairik dabiltz. Atsegina ta zoriona eskeintzen dauskuez or-emen. Laguntza-es e yatorkuz ortarako. Alderdiaren agindupean lotu bear geure buruz.

Bitaŕikoak doguz, gitxienez, gaurko alderdiak. Ezker-aldekoak eta eskuma-aldekoak. Areek uskurtzari begiramenik eztautsoenak; matxinada-zaleak; baŕizaleak; ale-zaleak; dana azpikoaz gain irauli naie oak. Besteak, baŕiz, Jaungoiko-zaleak; leen-zaleak; garbi-zaleak; onak; saindunak; ogengabeak. Nik dakit gero zeinbat apaingaŕi [illegible] dautsoezan alderdi oek euren buruai. Alan dirudi ta [illegible] arloai azal-antxean mintza-gainetik begiratu ezkero. Etxako [illegible] sabelean bateak trebeki [illegible]. Ekin dagiogun, ba, ariari [illegible] ondoren.

Espaina'ko eskuma-aldeko alderdiak Jaungoikoaren izena dagefe zutik goien-golmean. Josu ba aldunaren izena diadarka goratuz oertzen doguz noznai ta nunnai. Alderdi oek beti atzera begira bizi dira. Eztuaz inoiz berenez auŕera. Edota beren leenean tinkaturik edo bestela orain bost bat eunki aldiko agintera [illegible] eraiki gurarik.

Ezagutu dau eŕiak alderdi oŕen aizea nora duan. Uskurtzat darabilez beti agoan. Eginetan, ostera, [illegible] Josu'ren irakaskiunen egiztatzerik. Eta, jakina, eŕi eskoŕi oŕtaetzean, ezkeŕeko alderdietara igesegin dau. Egin garbia gura dauz gaurko egunez eŕiak; ez itz utsak.

Oinazedunak, atsekabeak, txiroak, eŕukaŕiak, oinarpiratuak, elbaŕiak eztabe gizon onen berarizko laguntzarik. Noz edo bein ondasutxoren bat ba daruatse auŕetikoz, aberen buruaren gisan, arena erosgaritzat eskatuko dautsoe. Goikoak, aberatsak, zoridunak, ondasun-dunak beti bizkor-kide. Eleiza-baŕenean aldare-ondoan tokirik agirienia aukeratu dabe euren jarleku atsegina. Soin edeŕa jantzi aberatsetan bildurik; [illegible] dirdai-jarioka dituezala, antxe [illegible] bizkar-ezuŕa lerden eta biotz-barua aŕo. Baita bere baitan esan ere: Jauna, eskeŕak [illegible] gizon zarpil, gaizto ta biozgabe oŕen antzekoa egin e'nozulako.

[illegible]

Eta izaten geienean onura-apurtxoren bat [illegible]. Gizon burudunak arazoak, bear bezela azpikoaz gain iraudiz, aztertu bear dauz. Ona, datoŕen tokitik datoŕala, bioz-zabalka artu; gaiztuna, baŕiz, inundik ere ez. Eta ez beti baŕengo [illegible] azalaren eta morkolaren [illegible]. Agiriko estalki ederak noiz edo bein baŕengo aŕa ta ustela osoro izkutatzen dauz.

Gizartean ere saŕitan oar dagikeguna da auxe. Zenbait alderdiri agiriko azalera begiratu ezkero, eztogu biotzeko ezereza ikusiko. Eŕi soilaren laguntzaile ta adiskide uste ta oinazpiratuen ostikokatzaile izan; Jaungoiko-zale ta zuzentasun-zale iduri ta eginetan Kisto'k irakatsiriko bidetik aldendurik dabiltz.

Asieran gaur-eguneko arlo bat neban begi-auŕean gaitzat iruite o. Nere luma, ordea, biraka ta zearka zoroan, ustekabean, ituŕitik uŕindu da. Uŕengoan esiratuagorik azkenduko dot gaia. Araudiaren buruz.

BAŔENSORO.

ALDE GUSTIJETA=KO IZPARRAK

PARIS

Marsella'n beñola Borbon'daŕ Albontsa España'n bakaldun ixan zanari mustuŕeko batzuk emon eutsazan españaŕ langilia, sei ilabeteko espetxiaz zigoŕtau dabe. Eta ezaŕi dautsen zigoŕa ezta onegaz be amaitzen, espetxetik ataraten dabenian, France'tik lekore bidalduko dabe, ba.

MADRID

Jauŕbide - izpaŕingijak, ogasun - eŕtsañak ontzat emondako bein-beñeko arautegi bat argitaltzen dau. Arautegi onek, Eŕkala'ren ogasunak diran gauzakaz ustiatu edo balijatzeko eskubidia emoten dau.

EKAITZ IKARAGAŔI BAT

Atzo eguberdi inguruban ikaragaŕizko ekaitza jausi zan uri onen ganera.

Axe-bolada indaŕtsu batek, Atotxa-txaidian tximist-purdi-zutoin bat luŕeratu eban. Eta zutoña tximit-indaŕak sutan imiñi eban, eta inguru aretan aurkitzen ziran notiñak lau oŕijen ikaraz, subagandik iges-igeska.

Uagalarijak (bomberuak) beriala su-lekuratu ziran. Eldu ixan ezpa-lira be baña bardin ixango zan, goŕik jausten ziran euri-zapaŕadak zutoin-sutuba amatetako naikua ixan ziran-eta.

Uagalarijak beste leku batzubetara be juan biaŕa ixan eben, ez subak amatetan, goŕik jausten ziran ur laŕegijak etxe baŕubetatik ataraten baño.

"Ventas de Cuatro Caminos" deritxon auzuniak osuan ijoldu ziran, eta uagalarijak lanak-lan egin ondoren ujolok pizka bat agoŕtu ebezan. Ujolok dirala-bide, ¡bai notiñak laŕi-aldi galantak jasan be!

FERROL

Ixontzi-olaetako langiliak, aspaldijon egin daben opoŕketea utzi dabe. Bazkun gustijetako langiliak erabaki dabe baŕiro lanera juatia. U. G. T. alkaŕtasunekuak C. N. T. kuak egiŕeko zirana, egin dabe.

CORDOBA

Bigaŕen endore dan Medina jauna, udaletxetik at jauŕti dabe, udalan egoteko diña eztalako. Udaletxeko batzaŕan eztabaidarik asko ixan zan, baña azkenez gustijak erabaki eben Medina eztala olako tokijan egon biaŕ daun jauna.

CHILE

Beingo zan jauŕlari-batzako Danvila jaunak jarein dau bere kixa, beste bere lagunakin buŕukadeak euki dauzalako. Erabaki onen bidia ei-da, gudari-buru dan Moreno jaunaren ustez gudarijak eta-eŕitaŕak alde-ixan biaŕ dabelako jauŕlaritzean. Lateŕiko egokerea oso txaŕa da, ta noz matxinada bat jazoko dagoz.

ASUNCION

Paraguay eŕkal-lendakari aukeratu dabe Ayala'taŕ Toma eta bigaŕen lendakari Riveiro. Eŕitaŕak pozik dakuste aukeratze au.

IZPAŔINGIJAK

Madrid'ko izpaŕingijak, batzuk araudijetzaz, bestiak lugintza-arautzaz diñardunaren gora-berak darabilez alkaŕen amoŕuban.

MADRID

Aste onetan gauza jakingaŕijak jazoko ei-dira aldun-batzaŕ eta jauŕlaritzean. Gil Robles'ek Prieto'ri jauŕti eutsozan lepalpenak osatuteko Maura'k itz-egingo ei-dau. Lasteŕ sosialistak urtengo ei-dira burupidetzatik. Gixaŕtegiko arazuak bide onetara eragiŕen dautsoe.

ZARAGOZA

Ekaitz goŕijak ixan dira eŕki oŕetan. Eŕi askotako izpaŕak diñuenez, galkuntza andija jasan dabez eŕi geyenak. Arba eŕekea bere ugaskatik urten da. Sarade eŕijan tximista batek erail dau artzain bat.

Euzko - olerkarijai

Ernani'ko Olerki-Guduan, zilaŕezko Aritz-abaŕa, bere laŕuzko gordaluan irabazi nairik, Lenengo malako sariketara lanen bat bialdu nai dezutenai, ta berdin, bigaŕen malakoei eŕi tankeraz egindako olerkia bialtzeko epea, Garagaŕila'ren 30'gn betetzen dala, beŕiro adierazten zaizue.

Ta eŕi-olerki, abesti edo izneurtuz egindako alegi, ta bertso-beŕi biltzalei ere, egun oŕexetarako.

Garagaŕila'ren 30'gko.
Euzkaltzaleak Idazkaritza'ra.
Gipuzkoaŕ-Aldundi Jauregira.
Donostia.

Oaŕa. — Egun oetakoren batean aŕtuko dute, lengo urteko Sariketara aurkeztutako olerkariak "Eusko-Olerkiak" bigaŕen idaztitxoa.

Aranburu'tar R.
AZAL ETA TXIZ-BIDIAK
Fueros, 5, 3.º DONOSTIA

LEGAZPI, 10 — TELEFONO, 13.777 — ARIETA BITXIZALEA — LEGAZPI, 10'AN — UŔUTIZKINA, 13.777
DONOSTIA
Emblemas Nacionalistas :-: en esmalte fino :-:
Especialidad en banderas vascas con piedras preciosas
Leyarlabanki Onez Egindako Ikur Aberkoyak :-:
Ari - Pitxiz Ornitutako Eusko Ikurriñak Bereziki

EUZKO = ERRI = JAKINTZA

Atzoko arluari jaŕai, gauŕ be Mungia'ko basetxien ixenak jaŕiko doguz. Euzkel-idazliak ikusten dabe lan nekeza eztala emen darabilgun au. Baña alpeŕkerijak-edo atzera eragiŕen dautsoe. Eŕiko izpaŕtxubak idaztia eŕazagua da ixan be-ta.

Euzkereak, baŕiz auŕerakuntza edeŕa egingo leuke lantxu onegaz. Eta zein ixen poliŕak idoroten diran basetxien ixenetan. Mendi-ituŕi-landaetan be berebixiko ixenak dagoz. Gai onetan zale-danak ezin daikez gustijak baña beraganatu. Ezer eztakigunok bildu dagiguzan bestiak gero lan dagijen. Atzoko eŕaskadiari beste oneik josi dagijoguzan, ba.

MUNGIA'KO BASETXIAK

AUZOTEGIJA BILELA

Izagiŕe.
Toŕontegi.
Landetza.
Bilelatoŕe.
Olabaŕieta.
Birle-Goikotxe (1).
Bidera.
Etxebaŕieta.
Labetxetxu.
Zugatzaga.
Eŕementariñe.
Zugazti.
Elortza.
Gondraondo.
Gondra.
Jauregi.
Ibaŕa.
Ibaŕzabal.

BASOZABAL

Goiri.
Aretzagane.
Enderika.
Anielena.
Artetxeta.
Madariaga.
Abadena.
Mariena.
Axena.
Ibaŕburu.
Atxeko-Etxe.
Urtiñe.
Artekoetxe.
Uriarte.
Aretxaga.
Oletxe.

TROBIKA

Agaŕe.
Zubieta.
Landaberde.
Saŕia.
Makuaga.
Elordui.
Agiŕe-Goiti.
Laŕagan.
Deskamarina.
Landeta.
Oruetatxu.

MAUROLAZ

Laukaritz.
Ansuena.
Mantulitz.
Maurola-Etxetxueta.
Zabalondo.
Txomin-Eŕandotxuena.
Maurolagoitia.
Zabal-Beko.
Artebakaŕa.
Maurola-Galayena.

ATXURI (1)

Etxezaŕ.
Onaindi.
Goitia.
Jondegoyena
Kortesena.
Legoŕburu.
Etxebaŕi.
Ormaetxe.
Estrata.
Auŕekoetxe.
Lopena.
Gibeŕitzaga.
Matxuena.
Ituŕburu.
Intxausti.
Ayartza.
Bastiguren.
Bengoa.
Landetxo.
Garaizar.

(1) Birle-Goikotxe deritxo Bilela zuri-auzuan dan basetxe edeŕ bati. Neure sendikuak dira etxe oŕen ugasabak. Mungia'ko gustijok Birle esaten dautsegu erderaz Bilela aspaldijon deritxoen tokijari. Orain Toŕe - Bilela gustijak dei-egiŕen dautse Mungia'ko etxe edeŕen bati. Baña Bilela-Toŕe basetxiak beste era au baño lenagoko antza dauko. Mungia'ko txaide zaŕenari be Toŕe-Bilela jaŕi eutsoen, baña, bestera obeto-edo.

(2) Atxuri au ezta Bilbao'ko Atxuri gero. Uri-auzo au bultzijaren geltoki-onduan asi ta Zabalondo deritxagun bide-eŕtzeragiño eltzen da. Ibaŕ-txukuna. Bertoko luŕa oso aŕitxuba da. Aŕaskalada aŕija dago.

LAUAXETA.

ERRIJETATIK

EIBAR

ITUŔI BEŔI BAT. — Matxari-bidian, Azola-baŕenian agertzen da ituŕi beŕi polita oso txukun apaindua. Bere egile entzun detanez Bergaretxe'taŕ Jon da. Gizon onek beren asmozta arduraz egin du ituŕi ori.

Bapo, Zar-Gaste, zu bezelako lan-zale eta kementsuak baldin bagiña gaurko gizadia, baratz eder bat egingo genduke ludi guzia.

UDAL-ETXIA. — Kapela edeŕ-bikaiña jaŕi diote, Kontzejuko etxe oŕeri. Kakela edo telatu ori len zun erara garai ontan emakume asko agertzen dan era legez eguan. Dotore baño dotoriago nayan, oŕ dabiltzaz euren ustez, ta kontzejuko etxean bezela iŕugiña ta ondamena baŕu aldian ugari. Gaur beintzat Eibar'ko udal-etxe edo kontzejua'k euzkal-usaya agertzen du azaletikan.

PRIETO ETA OSTROVSKI.—Laŕabetzu-Lezama aldian bai zan aintxiñan gizon ospatsu bat. Gait-izena zun "Patakon". Entzute aundiko lapuŕa zan bera, baña bai ordea lapur ona. Daukanari kendu eta eztunari eman egiŕen zion. Ikusi baten baseŕitaŕ kokolo bat iruditzen zun.

Bein-batian asmatu zun beren eŕi aldeko, erdera-deusik ezekian gizon bat Gotzain edo obispo jantzi eta Bilbo aldian lapuŕeta aundi bat egitia.

Asmau eta egin; oŕa egun baten, beren zoña dotore-dotore apaiz jantzirik "Patakon" ospatsua nun dijoan, Gotzaiñ jaunari lagun egitera zalburdi bikain edeŕ baten. Sartzen dira "Portal de Zamudio" dirizkion eliz-gauzen saltokibaten, eta bertako lagunak, nagusi eta moŕoi denak batak baño bestiak aŕera obiagoa nundik egingo Gotzain eta beren lagun apaiz jaunari, ustez "negosio" aundiren bat egin biar zutela eurakin. "Patakon„'ek aitzen eman nolako asmoakin ziran eta asi zan gauzarik eder, bikain eta onenak eskatzen. Saltzaleak poz-pozik etara alian, eta "Patakon„'ek Gotzain jaunari erakutziaz esaten zion, "Su Ilustrisimari", egoki aldizkio gauza onek?, eta Gotaziñak "Patakon„'ek ostaz-ostaz irakatsitako bi itz onek ezaten zituen "Bien, sí" eta "Bien, sí".

Ainbeste eta ainbeste gauza autetsi ondoren, baidiño "Patakon„'ek; naiko da gaurko. Orain, nola Gotzain jauna oso nekaturik dagon, gauza onekin batian "urlia" etxera juan biardegu (Bilbo'n zanik etxerik entzute aundikoena aitatu zun), eta an berten Gotzain jaunak astiro eta egoki beŕiz ere begiratuko diote gauza gustiori. Egoki eztan bat azaltzen baldin bada, bijar aŕatsaldian emen izango biurtzera gera artu emona edo kontua ordainduaz.

Salerosle jaunak, oso abegi onakin eman zion baimena, eta oŕ dijuaz Gotzain eta "Patakon" "Nora bait".

Abek zalpurdian juan ziran eliz jantzi eta gauza morduakin. Beŕiz "Prieto" eta "Ostrovski Burtariñ edo bilbel bikañian, euren sabelak poliki-poliki aseta, Eŕusiko petrolioak ibiltzeko "tanke-autuak" agotan ibili ondoren.

BASTEŔIÑAKO ARTZAYA.

ELGOIBAR

AZPEITIA'N.—Igandean goiz-goizetik abeŕtzale ta mendigoxale azkaŕak Azpeitia' runtz juaten asi ziran, batzuk oñez eta besteak belbiletan, naiz eguraidi txaŕa-izan.

Euzkadi'ko uri gustietako belbilak, gure uri onetan ikusi genduzan.

Aŕatsaldean belbil aundi baten 50 abeŕtzale juan giñan Azpeitia'ko urira Euzko-Batzokiko, Emakume Abertzale-Batza ta Euzko-Gastetxuen ikuŕiñen onespena ospatzen sutelako.

Lauretan zezen-enparantzan itzaldi abeŕkoiak aitutxeko dana bete bete egin zan, Ernandorena, Arantzadi, Urzelai, Leizaola, Eŕenderi, Agiŕe ta Zabala'n itxaldi edeŕak aitu ondoren etoŕi giñan Elgoibar'ko abeŕtzaliok geren etxeetara poz pozik.

EUZKO-ARAUDIA. — Datoŕen igandean Iruña'ko uri nagusian bilduko dira Euzkadi gustiko udalak batzaŕ bat egitera, ta batzaŕ onetan erabaki beaŕ dute Euzko-Araudia nai duten edo ez, ta il onen 26'gn. auteskundiak izango ditugu biztanle guztien artean Euzko-Araudia nai degun edo ez erabakitzeko.

Euzkotaŕak, bat ere gelditu gabe il onen 26'gn, zuen autorkia edo botoa bota bear dezute Euzko-Araudian alde, mesede aundiak ekaŕiko diskigu ta.

"LAUAXETA„'RI.—Gure lagun idazle "Abeŕi" dana azaŕatuta dabil, juan dan astean berak bidaldutako izpaŕik ez dezuben argitaldu ta ez dauela geyago idatzitzo esanaz.

Zenbat bidaŕ asaŕatu bear ote litzake "Abeŕi" "Atxolin„'i beste bidar argitaldu gabe geratu ezkero "Lauaxeta"?

ATXOLIN.

Uaŕa.—Zuben asaŕiak ezdit miñik ematen. Abeŕtzale onak zerate, "Abeŕi" ganera ezkongei lirañagaz omen-dabil. Pozik entzun det izpar au.—Zorijonak.—L.

LOGROÑO'TIK

JUAN-ETOŔIJAK.—Lexona eta Urkiola'ra ibil alditxubak egin-ondoren, emen doguz Basañez'taŕ Koldobika euzkaldun jatoŕa ta bere alabatxu Miren andereñua.

Euzkadi'tik pozik datoŕz oŕ ikusi dabezan gauzakaz. Pozik entzun dautsoeguz abeŕko izpaŕak.

Gazteiz'era juan yaku Noain'daŕ Mirentxu.

Ikastetxe-nausijan erausle-jauntza loŕtu-ondoren, etxeratu dira Lerma'taŕ Bitoŕ, Monasterio'taŕ Jon ikasle zintzuak. ¡Zorijon aguŕa mutilak'i Bilbao'n eta San Salvador del Valle'n pozik igaro egunak eta Jel-azija zabaldu.

Bermeo'ra juan yakuz Jauregizar'taŕ Aguŕtzane eta Lopategi'taŕ Miren Kelope.

"BESTEA„'RENTZAT. — Lexona'ko idazle ori lotan datza-edo. "Aitor" txikijak dauko-edo. Abeŕtzale jatoŕa ixango dalako ustia dot. Zorijonak zeure seme baŕi oŕegaŕik. Eta batez-be euzkel-ixena jaŕi dautsazulako. Aguŕ, zeure emaztiari.

EMAKUME BAT.

AKORDA'TIK

Igandian jai ospatsubak egiŕeko ustia euki geban, baña debekatu euskuben. Bermio, Mundaka, Elantxobe ta beste aŕi gustijetatik geure anayak etoŕteko ziran... Uŕenguan ixango dogu.

JUAN-ETOŔIJAK.—Egun batzuk Bilbao'n igarota geure artian dogu Amalebieta'taŕ Jone, bere seme-alaba diran Kepa ta Pidele'gaz. Sendi onen buru dan Urkitza'taŕ Paul be, ementxe ikusi dogu. Gipuzkoa-ixontziko buru da. Zabala'taŕ Anastasi eta Zuloaga'taŕ Pilipa be emen dagoz ikertalditxu bat egiŕen etoŕi-ostian. ¡Tamalez, ixontzijak lotu egin dautsoez! Ondo etoŕijak bediz, gustijak.

ABEŔTZALE BAT.

Uaŕa.—Igandian eneban argiŕaldu gura-ixan, Akorda'ko batzaŕa gebendu ebala entzun nebalako.—L.

MARTIKORENA
Bekiyeta'ko gaixoen zendagillea
Garibay, 13 bis, 2.º. DONOSTIA.

ETXE TA LURR SALDU-EROSTIA
Etxien-gain diru arrtu-emotia
INTXAURRAGA'tarr P.
Bilbao-Bailen, 3-2'g. 11.685 urrutitik

Emakume - idazkijak

Eskeñirik onena

Etxe ta kanpoko, margo bat edo beste, mota guzitako arerioen aurka, abeŕi-aldez egunoro jardun beaŕeko lan neketsuan so-eginda, atseden artuaz bezela; bide-ertzeko lore zuri mardulari begira, atsegintsu gelditzen dan bidez kariaren antzera; oraindik oraño, "Kizkitza„'ren idazkoŕtz bikaña, egunoroko bere idaz-gai mota alde-bat utzita, emakume euzkotaŕen eredu, Basabe'ren alargun Laŕinaga'taŕ Bitoriñe andre abeŕtzaliaren zindotasuna atsegintsu erakutziaz gelditu zitzaigun; beroni omen-aldi bat egiteko asmoa azalduaz; emakume askoren gogoetan ondo ere ondo eroriko zan asmo egokia.

Aundia da andre agurgaŕi onek azaltzen duan esku-zabaltasun eta zindotasuna Doibatz eta Abeŕiari nik oparo degizkien laguntasunaz, baña ez da au ainbeste aŕitzen gaitun gauza; ba gaur egunean txiro ta beartsu artean noiz-nai arkitzen ditugu, goimaitasunak beartutako esku-zabaltasun eta emaita aŕigaŕiak, naiz-ta ezagun ezak. Aberatzen emakunak edo emanak, zenbatez aundiak oi diraleko geyago ikusten dira, ta aŕigaŕi zaizkigu; txiroenak baña, txita ta gutxiak diralako ez dira ezagun; baña besteak ainbesteko opa-izatea berekin dute, ta ain maitagaŕi dira. Ala ere Laŕinaga'taŕ andre onaren goimaitasun eta opa aundia, aberatz artean on bakana da, ta goralben guziak beronentzat gutxi.

Baña andre aipatu onetan omengaŕiena, aberatz, eta gañera nundiki leikena izanik, euzko-abeŕtzaletasuna eŕikolari dagion laguntasuna; aundiki ta aundi-naikoen artean ain oi-eza dan zindotasuna.

Abeŕi-aldez ari geran emakumak, arazo onetan arkitzen degun gauza mingaŕiena ba-da, emakume, aberatz, aundiki edo aundi-naikoen abeŕtzaletasunik eza; Emakume A.-B.'k bere eŕikoitasunaz demayoten iguiña. Ez kide bakoitzari onekin dagiguten deztaña min zaigulako, bai baña gure bazkunai ta ondorez abeŕiari dagioten kalteagatik.

Ba-ditugu Jaunari eskeŕak, beeragoko malakuaz bat-eginda abeŕi-aldez aritzean aundiki-usaña galtzeko bilduŕik ez duten andre ta anderetxo aberatz abeŕtzale zintzo asko; ez da ba norbere bearkunai buru-opaltzeak ainbeste aundi egiten gaitunik ezer-ta. baña zenbaiten gogo, aŕokeriak jo, takoarentzat biotz-indar aundi ta edeŕegia au; biotz berekoiak iñoiz ere eman al ezingo duten donoki-usaidun lore maitagaŕia, emaitz omengaŕia.

Beren aita, senar, seme edo anairen bat abeŕtzale dalako-ta, onen alderdira nai-ta-ez beartuta bezela gure bazkunetara izena ematen ba'dute, ta betiko eskatuaz zerbait luza-arazitzen ba'zayote... "eskaŕ" aundi ori kideai berai egiten diotelakoan, aberi artzekotzat bezela, biotz laŕuan idatzia gordetzen dute; artzekodun bezela, beŕiz ere besteak baño maŕe bat gorago jaŕi al'izateko. ¡Eŕukaŕi, biotz-txatxaŕak!

Ez da ezer onik ez dagitelako ez. Onelako andera aundikiak dekusguz txiroentzat batzekotan, jai edeŕak eraldu ta egiten; antzezlari, abeslari, ereslari, guzira, txiroentzat berabek egiten; baita txinditza galantak batu ta zabaltzen ere. Baita dakusguz, langileak onerako batu ta irakasten oparo eskua zabalduaz. Gaxotegietan ere beren jantzi zuri-zuriaz, gaxo ta zaurituak sendatzen; sendatzaliai lagunten, zauri ta odolaz ikaratu gabe, sendo, eŕukitsu, maitari.

Guzi onek baña, ez, du eskatzen beren aundiki izate oŕi uko egiterik, eta bai besteak baño enda goragokotzat azaltzen lagundu. Ez diteke ba, gaxotegietako lan mola oyek, oŕela eŕuki utzez, aberatsak baño egin; ezta jai aundi apain oyek ere, txindi askodunak baño eraldu; berdin gizarteko onegintz geyenetan ere, beeragokuen emate, irakasle, ta zuzentzale diranaz, beren antustea ez da mintzen, ta bai besteak baño geyago ta goregokotsak azaldu al izatea eratu.

Abeŕi-aldezko ekintzak baña, naiz ta beste abek bezin beaŕeko, ta ainbeste ta geyago bakoitza beartzen gaituztenak izan; gure Alderdi abeŕtzalea, eŕikoia denez; gure Batzokiak aundi ta txiki, aberatz eta txiro guztientzakoak; onek egiten du antustedunok, berentzakotzat egokiak ez arkitzea, gure bazkunetako langile izate orek iguiñ ematea. Ez ditu nunbait beren ustez, endak ezeztu zitun, Josu-Jauna ganako maitasunak, aŕokeri ori sendatzera beartzen; ezta txoroena ainbat berena dan abeŕiak ere geyagora beartzen; ezta onek beronen zoritxaŕak, beroyena geyen dakurela ezagutzen ere.

Ungatik, Laŕinaga'taŕ Bitoriñe andre agurgaŕiari "Kizkitza„'ik zezkan omenaldia opa-opari egingo nioke; aberatz eta aundiki ianik, aundikeri aurka dijoan Alderdi euzko abertzaliari ainbat lagun-egin diolako; ta andre au goratuaz, aŕokeri gabe Abeŕi-aldez leyatzen diran ainbat emakume beronekin goratzeaŕen.

Lan-egite ta txindi-emate guziak baño geyagoa aundiagoa, goragaŕiagoa da buru-ukatze au-ta. Bakoitzaren "neu" kaltegaŕia ezeztutzea-ta. Eskeñirik onena.

TENE.

DE BERMEO

NUEVAS ETIQUETAS DE VISITA

¡Viva la libertad convertida en libertinaje! ¡Viva Atila con todos los hunos y sus secuaces! ¡Viva el abuso de la Star y el Astra! ¡Viva el pellejo con el rioja y el clarete! ¡Viva toda clase de gritos impúdicos, desordenados y jabalineros!

Con estos vivas daríamos fin a lo que tenemos por escribir y describir sobre la democrática visita de los socialistas y republicanos a esta invicta y noble villa de Bermeo; pero a instancias de nuestra conciencia y nuestro deber informativo, vamos a trazar unas líneas para que los que a Bermeo no llegaron el día 12 sepan las nuevas normas de visita instauradas por los "demócratas".

De sesenta mil "demócratas" que nos anunciaban a "platillo batiente" los sempiternos cocodrilos de la democracia bermeana, han sido absorbidos por cuatro mil escasos que llegaron a Bermeo en autocars a rendir homenaje a los sufridos y no bien absueltos monárquicos fracasados, hoy republicanos de nuevo cuño, "esebes-istas" bermeanos.

A la mañana, los alpinistas de rojo pañuelo, inducidos por no sé quién de la localidad, se personaron frente a la casa del digno alcalde, y entre provocaciones y frases de mal gusto, insultaron al señor Basterretxea. Pueden estar contentos estos alpinistas de que "Dutx" estuviera con bozal, pues de otra forma, seguro que a pesar de la Star que en sus bolsillos danzaba un baile macabro, hubiesen dicho "pies, para qué os quiero".

En vista de que el alcalde no les hacía caso, ni tampoco "Dutx", se encaminaron a donde el celoso párroco, para quien los denuestos, las provocaciones más ruines y las befas más bajas, aprendidas en inmundos cabarets, todo ello entrelazado con cintas de colorines de rojo vivo y combinado, le ofrecieron al señor Garaizar. Estamos seguros que el señor párroco, como buen apóstol, les habrá perdonado.

A eso de las diez fueron llegando más alpinistas, más autocars, más floristas, más súbditos de Atila. Recorrieron las calles cantando e insultando, con aires de despotismo y de chulería, aromatizados con el humo de la pólvora en el incensario de la pistola, y los demócratas bermeanos, con el famoso extranjero briviescano en cabeza, contentos de los desplantes chulescos.

A las once, mitin de propaganda socialista y del manejo de la··· en el frontón del Artza, en donde empezó el primer chispazo. Algunas emakumes, por curiosidad, habían ido a oir al ilustre electricista especialista en los enchufes, y los socialistas, arrancando de los pechos de nuestras emakumes no les consentían y protestaban. naban sus pechos, las arrojaban al suelo y las pisoteaban. Acción vil, que nuestras emakumes nos es consentían y protestaban. Aquí empezaron los líos y los ánimos a exaltarse. En los discursos de este mitin dijeron lo que quisieron. ¿Por qué recordarlo···?

A la tarde, ya caldeados los ánimos, y viendo los pistoleros que se encontraban con un pueblo noble y hospitalario, y en su ademán de chulería, deseando tener algún motivo para descargar sus Stars, puesto que esa era la consigna de los demócratas bermeanos, recorrieron las calles pacíficas de Bermeo a caza de la víctima en quien debían de clavar su dentellada jabalinesca, y hubo algunos conatos en los que lucieron el pavón de la pistola y el chispazo del pistón.

Se personaron también estos demócratas en la puertas del manicomio provincial y hospital municipal, y arrollando al portero, que les exigía la tarjeta de visita para entrar en dichos benéficos establecimientos, entraron en "motrollón", rompiendo y destrozando una imagen del Sagrado Corazón de Jesús que se halla presidiendo la sala de entrada. Hecho lo que quisieron, se alejaron victoriosos del atropello salvaje cometido, y ufanos se hallaron con dos nichos empotrados en las calles de Beneficencia, de Santiago Apóstol, y en la puerta de San Juan o calle de San Juan, de San Juan Bautista. Entre blasfemias y gritos salvajes rompieron los dos nichos a tiros y pedradas. En las calles de la Atalaya y Erzilla, para saborear el sonido de las detonaciones, se hicieron cinco disparos, quedando grabados en la pared que forma esquina de esas calles los impactos. En tabernas y cafés se insultaba a cualquiera por buscar camorra y enfriar los "calentados" Stars. En el parque, y durante el baile, había insultos de todas especies contra nuestras emakumes que no les acompañaban a bailar. En fin, el dominio fué del pistolerismo, que se enseñoreó de Bermeo, porque ni las autoridades ni nadie se ocupaban de cacheos ni de prohibiciones. Broncas por doquier, gritos por cualquier parte, cantos e insultos soeces y chulescos a todas horas de las hordas de Atila, protegidas por las pistolas y por la···

También nos dicen que los mendigoxales del Beti-Gaste, al regresar de su excursión a Akorda-Ibarrangelua-Elantxobe, fueron insultados a su paso por Sukarrieta por la caravana de los ocupantes de los autocars y autobuses, habiendo sido también tiroteados por el arma de algún zulú que ocupaba el auto de la matrícula de BI-8.651.

Estos son los valientes demócratas que han venido a Bermeo a homenajear a los "coitaos", a los "castigados y perseguidos arrantzales", que tan bien supieron hacer la salsa en un día patriótico en beneficio de un extranjero que convive, en perjuicio de la paz y tranquilidad bermeana, en esta invicta y noble villa de Bermeo.

¡Bermeanos, abrid los ojos y distinguid quiénes son los que os pueden perjudicar en vuestros sacrosantos derechos y quiénes los que en un abrazo de hermanos os pueden ayudar a ser felices en nuestra patria!

TXOPA

Bermeo, 13-VI-32.

El 22 de junio
publicará EUZKADI la
PAGINA DE PESCA
a cargo de un redactor especializado en la materia
Admitimos suscripciones y anuncios para la Página de Pesca.

Pies planos, con durezas
callos, uñeros, ojos de gallo, etc. Usar plantillas de Asbesto, que tiene los pies sujetos y evitan el roce con las partes doloridas. Absorben la humedad y el sudor, evitando muchas enfermedades.
ZAPATERIA ZULUETA. Fueros, 4.